

bijlage

Inhoudelijke overwegingen.

Bijlage nummer 1
Horend bij kenmerk DGNVLG/18311625

Inhoud

1	ONDERWERP AANVRAAG	2
2	PROCEDURE	2
3	WETTELIJK KADER	2
3.1	Relevante artikelen Wet natuurbescherming	2
3.2	Bevoegdheid	2
3.3	Vergunningplicht	3
3.4	De beoordeling van projecten en andere handelingen	3
4	INHOUDELIJKE BEOORDELING	4
4.1	Afbakening	4
4.2	Mogelijke effecten en mitigatie	5
4.3	Cumulatie	8
5	CONCLUSIE VERGUNNINGVERLENING	9

1 ONDERWERP AANVRAAG

Vanwege de hoge sterfte van oesters op de bodempercelen door het herpesvirus en de Japanse oesterboorder, wil de ondernemer op dit perceel overschakelen op een off-bottom systeem voor oesters.

De aangevraagde activiteit kan tot effecten leiden op de beschermde natuurwaarden van het Natura 2000-gebied Oosterschelde.

Voor een uitgebreidere beschrijving van de voorgenomen activiteit wordt korthedshalve verwezen naar de aanvraag.

2 PROCEDURE

Op 12 september 2018 ontving ik uw aanvraag. Bij e-mail van 3 oktober 2018 heb ik de ontvangst van uw aanvraag bevestigd.

Op 1 december 2018 heb ik van u een aanvulling op de passende beoordeling ontvangen.

3 WETTELIJK KADER

3.1 Relevante artikelen Wet natuurbescherming

In relatie tot het betrokken Natura 2000-gebied zijn in deze relevant de artikelen 2.7, lid 2, jo 1.3, lid 5 en 2.8, lid 1, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb), en artikel 2.7, lid 1, sub b, Besluit natuurbescherming (hierna: het Bnb).

De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'wet- en regelgeving'.

3.2 Bevoegdheid

De voorgenomen activiteit valt onder artikel 1.3, lid 1, onder f, eerste punt, van het Besluit, luidend: niet-handmatige schaal- en schelpdiervisserij, met inbegrip van het invangen van schelpdierenzaad en van schelpdiercultures en het uitzetten van schelpdieren.

Op grond van artikel 1.3, lid 5, van de Wnb, de artikelen 1.2 en 1.3 van het Bnb en het Besluit mandaat, volmacht en machtiging voor LNV 2017 (Staatscourant 15 november 2017, nr. 65924), in samenhang met het Besluit ondermandaat, volmacht en machtiging voor het directoraat-generaal voor Agro en Natuur van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2017 (Staatscourant 22 november 2017, nr. 67554), zijn de (plaatsvervangend) directeur van de directie Natuur en Biodiversiteit van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, alsmede het MT-lid van de genoemde directie wiens werkterrein het betreft, namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gemachtigd inzake de besluitvorming over vergunningaanvragen op grond van artikel 2.7, lid 2, van de Wnb.

3.3 Vergunningplicht

De aangevraagde activiteit kan mogelijk de kwaliteit doen verslechteren van of een significant verstorend effect hebben op de in hoofdstuk 4 genoemde beschermde natuurwaarden.

3.4 De beoordeling van projecten en andere handelingen

3.4.1. Project met mogelijk significante gevolgen

De door u voorgenomen activiteit is een project in de zin van artikel 2.7, lid 2 van de Wnb dat, afzonderlijk of in cumulatie met andere plannen of projecten kan leiden tot significante gevolgen (gevaar) voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. Het betreft de uitvoering van bouwwerken of de totstandbrenging van andere installaties of (materiële) werken en andere (materiële) ingrepen in het natuurlijke milieu of landschap, inclusief de ingrepen voor de ontginning van bodemschatten. De door u voorgenomen activiteiten zijn te beschouwen als één project omdat zij onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

3.4.2. Passende beoordeling

Voor een project dat, afzonderlijk of in cumulatie kan leiden tot significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen, kan alleen een vergunning verleend worden als een passende beoordeling (hierna: PB) gemaakt is door de aanvrager, rekening houdend met instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. De bij de aanvraag gevoegde PB biedt de grondslag voor de (nadere) vaststelling van de aard en omvang van de gevolgen (mede gelet op de eventuele cumulatie van gevolgen) en de wijze waarop in mitigatie is voorzien. In de PB zijn de effecten getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen uit het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied Oosterschelde. Een PB is niet vereist wanneer sprake is van een project dat direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van

een Natura 2000-gebied. Een PB is evenmin vereist wanneer sprake is van de herhaling of voortzetting van een plan of project waarvoor al eerder een PB is gemaakt en wanneer een nieuwe PB geen nieuwe inzichten kan opleveren. Dit is beide niet aan de orde.

De gevraagde vergunning kan slechts verleend worden, indien ik mij ervan heb kunnen verzekeren dat de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied niet aangetast zullen worden. In het onderstaande volgt mijn beoordeling van de effectenanalyse zoals neergelegd in de PB.

4 INHOUDELIJKE BEOORDELING

4.1 Afbakening

Gebied

De voorgenomen activiteit vindt plaats binnen Natura 2000-gebied Oosterschelde.

Gevolgen

Ten behoeve van de beoordeling van de gevolgen is in de passende beoordeling (inclusief de nagezonden aanvulling) geïnventariseerd welke in redelijkheid denkbare typen gevolgen onderzocht moeten worden. Dit betreft:

- Verstoring (visueel, door geluid en/of trilling);
- Kwaliteitsvermindering habitat en/of leefgebied soorten (vertroebeling, verandering dynamiek substraat, verandering soortensamenstelling, afname draagkracht);
- Verontreiniging;
- Oppervlakteverlies habitat of leefgebied soorten.

Natuurwaarden

De natuurwaarden die door de genoemde gevolgen beïnvloed kunnen worden zijn:

- Habitattypen: H1160 Grote Baaien en H1330B Schorren en zilte graslanden (binnendijks);
- Habitatrichtlijnsoorten: Gewone zeehond, Grijze zeehond, Bruinvis en Fint;
- Vogelrichtlijnsoorten (niet-Broedvogels): diverse in het open water foeragerende of verblijvende soorten en op slikken en platen foeragerende steltlopers

De diverse beschermde waarden en de relevante instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken Natura 2000-gebied staan vermeld op www.rijksoverheid.nl/Inv ('Onderwerpen' > 'Natuur en Biodiversiteit' > 'Natura 2000').

Conclusie afbakening

Ik ben van oordeel dat de afbakening van het gebied en de gevolgen voor de natuurwaarden die door de aangevraagde activiteit beïnvloed zou kunnen worden, in de PB op een juiste wijze heeft plaatsgevonden.

4.2 Mogelijke effecten en mitigatie

De effectbeoordeling is gebaseerd op de in de PB beschreven uitvoering van de voorgenomen activiteit. Daarom is in voorschrift 6 voorgeschreven dat de voorgenomen activiteit ook daadwerkelijk moet worden uitgevoerd zoals in de PB beschreven. Met het oog op het effectief kunnen houden van toezicht zijn enkele relevante aspecten hiervan expliciet opgenomen in de voorschriften 12 tot en met 15.

4.2.1 Habitattypen

H1160 Grote Baaien

De beoogde projectlocatie is reeds gedurende lange tijd in gebruik als schelpdierperceel. Off-bottom oesterkweek zal naar mijn mening ten aanzien de aspecten vertroebeling, verandering dynamiek substraat en mogelijke verandering in de soortensamenstelling niet leiden tot wezenlijk andere effecten dan het traditionele gebruik van het perceel. Ik onderschrijf op deze punten de conclusies van de passende beoordeling.

Ik onderschrijf de conclusie van de passende beoordeling dat afname van de draagkracht van de Oosterschelde, zodanig dat dit kan leiden tot negatieve effecten, voornamelijk niet aan de orde zal zijn. In de toekomst, bijvoorbeeld wanneer de oesters resistentie tegen het oesterherpesvirus ontwikkelen, kan hiervan echter wel degelijk sprake zijn. Omdat de vergunning op dit moment voor een beperkte duur wordt aangevraagd, betekent dit dat voor eventuele voortzetting ná 31 oktober 2022 tijdig opnieuw een Wnb-wetvergunning moet worden aangevraagd. Deze nieuwe aanvraag zal moeten zijn voorzien van een passende beoordeling gebaseerd op de op dat moment meest actuele en best beschikbare kennis, ook ten aanzien van het aspect draagkracht. Dit betekent dat ik voor deze vergunningaanvraag met betrekking tot het aspect draagkracht de conclusies van de passende beoordeling kan onderschrijven.

De uitvoering van het project kan leiden tot verontreiniging, zo kunnen door slijtage van de gebruikte materialen microplastics in het oppervlaktewater terecht komen. Ter voorkoming van verontreinigingen zijn de voorwaarden 17 en 18 in de

vergunning opgenomen, waardoor de conclusies van de passende beoordeling worden geborgd.

Voor zo ver de voorgenomen off-bottom oesterkweek al leidt tot effecten op het habitatype Grote Baaien, blijkt uit de passende beoordeling dat deze niet significant zijn. De eventuele effecten van de voorgenomen activiteit zijn naar mijn oordeel niet onherstelbaar. Bij beëindiging van de activiteit zal het habitat zich herstellen. Hierdoor is er geen sprake van (permanent) oppervlakteverlies van het habitatype.

H1330B Schorren en zilte graslanden (binnendijks)

Dit habitatype zou alleen middels stikstofdepositie door de voorgenomen activiteit kunnen worden beïnvloed. Uit de berekening met Aeries Calculator (zie ook par. 4.2.4.) blijkt dat de activiteit niet zal leiden tot een overbelasting door stikstof.

Een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van habitatypen is uit te sluiten. Er is geen sprake van verslechtering van natuurlijk habitat in het betreffende Natura 2000-gebied.

4.2.2 Habitatrichtlijnsoorten

H1365 Gewone zeehond en H1364 Grijze zeehond

De locatie van de voorgenomen activiteit, alsmede de directe omgeving, heeft geen bijzondere waarden voor deze soorten. Ik onderschrijf de conclusies van de passende beoordeling. Ter borging van deze conclusies neem ik de voorschriften 19 en 20 op in de vergunning.

Een significant negatief effect op de Gewone zeehond en Grijze zeehond is uit te sluiten. Er is geen sprake van verslechtering van het leefgebied in het betreffende Natura 2000-gebied en ook geen verstoring van de soorten.

H1351 Bruinvis

De locatie van de voorgenomen activiteit heeft geen bijzondere waarden voor de soort. In de directe omgeving is ruim voldoende alternatief leefgebied van vergelijkbare of betere kwaliteit beschikbaar. Ik onderschrijf de conclusies van de passende beoordeling.

Een significant negatief effect op de Bruinvis is uit te sluiten. Er is geen sprake van verslechtering van het leefgebied in het betreffende Natura 2000-gebied en ook geen verstoring van de soort.

H1103 Fint

De fint is een trekvis, die de Oosterschelde vooral gebruikt op doortrek van zee naar de zoetwater paaigebieden stroomopwaarts. De voorgenomen activiteit belemmert deze doortrek niet. Ik onderschrijf de conclusies van de passende beoordeling.

Een significant negatief effect op de Fint is uit te sluiten. Er is geen sprake van verslechtering van het leefgebied in het betreffende Natura 2000-gebied en ook geen verstoring van de soort.

4.2.3 Vogelrichtlijnsoorten (niet-broedvogels)

De locatie van de voorgenomen activiteit ligt op een zodanige afstand van de locaties die van belang zijn voor de op platen en slikken foeragerende steltlopers dat verstoring niet aan de orde zal zijn. Ik onderschrijf de conclusies van de passende beoordeling.

De locatie van de voorgenomen activiteit betreft feitelijk leefgebied van op open water foeragerende en rustende vogels. Ten opzichte van het huidige gebruik van de locatie zal de voorziene verstoring niet of nauwelijks toenemen. Daarnaast omvat de locatie, mede vanwege de functie als schelpdierperceel, geen bijzondere waarden voor de soorten en is er in de directe omgeving voldoende geschikt alternatief leefgebied beschikbaar. Ik onderschrijf de conclusies van de passende beoordeling. Ter borging van deze conclusies neem ik de voorschriften 19 en 20 op in de vergunning.

Een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen is uit te sluiten. Er is geen sprake van verslechtering van leefgebieden in het betreffende Natura 2000-gebied en ook geen verstoring van de soorten.

4.2.4 Stikstofdepositie

Op 29 augustus 2018 is een berekening gemaakt met AERIUS Calculator (kenmerk: RhoKyT9FgZy2). Met de berekende toename van de stikstofdepositie van maximaal 0,12 mol/ha/jr. (overigens op een habitatype waar nog geen sprake is van overbelasting) wordt de drempelwaarde van 1,0 mol/ha/jr. niet overschreden. Er is daarom met betrekking tot stikstofdepositie geen sprake van een vergunningplicht. Er is ook geen ontwikkelruimte benodigd in het kader van de PAS.

4.2.5 Off-bottom oesterkweek als nieuw type activiteit

Omdat er weinig praktijkervaring is met off-bottom oesterkweek, is het mogelijk dat de geplande werkzaamheden anders uitpakken dan nu voorzien. Dit kan zowel de frequentie, de duur, als de wijze van uitvoering van de voorziene werkzaamheden betreffen. Indien dit het geval is, kan dit mogelijk ook leiden tot

andere effecten dan thans in de passende beoordeling beschreven, met name ten aanzien van het aspect verstoring.

Om deze reden maak ik een voorbehoud ten aanzien van een eventueel toekomstig gewenste voortzetting van dit project na expiratie van de vergunning en neem ik voorschrift 21 op met betrekking tot registratie en rapportage van de uit te voeren werkzaamheden.

Omdat het project, mede door mijn voorbehoud ten aanzien van eventuele voortzetting, als tijdelijk moet worden beschouwd en tevens relatief gering van omvang is, ben ik van oordeel dat de hier aangegeven onzekerheden acceptabel zijn zo lang de verstoringfrequentie en -duur met niet meer dan 50% toenemen. Ingeval de aanvrager zijn werkwijze zodanig wil aanpassen dat de verstoringfrequentie en -duur met meer dan 50% toenemen, zal hiervoor, op basis van een aanvulling op de passende beoordeling, toestemming moeten worden verkregen van het bevoegd gezag. Hiertoe neem ik voorschrift 16 op in de vergunning.

4.3 Cumulatie

Bij vergunningverlening voor een project dient een beoordeling plaats te vinden van de cumulatieve gevolgen indien het project, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen, significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied. Vergunning kan alleen verleend worden als het project afzonderlijk of in combinatie met andere projecten geen significante gevolgen heeft.

Ik heb hiervoor reeds geconcludeerd dat de uitvoering van de voorgenomen activiteit zelfstandig beschouwd, niet kan leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het betreffende Natura 2000-gebied of een significant verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor het betreffende gebied is aangewezen.

Ik concludeer dat in de aangeleverde PB een volledige en juiste cumulatietoetsing is uitgevoerd.

4.4 Monitoring en evaluatie

De in paragraaf 4.2.5 bedoelde monitoring c.q. registratie van de activiteiten op de projectlocatie Schelphoek heeft als doel om inzichtelijk te maken:

- Hoe vaak de locatie per boot, en met hoeveel personen, wordt bezocht en in welke perioden van het jaar dat gebeurt;
- Welke activiteiten (naar aard en type) in welke perioden van het jaar worden uitgevoerd en gedurende hoe lang deze activiteiten op een dag duren.

Gevraagd wordt om jaarlijks een rapportage aan te leveren waarin de gevraagde informatie per maand wordt weergegeven. Dit ter verificatie van de gegevens in figuur 3 (par. 2.5) van de passende beoordeling.

5 CONCLUSIE VERGUNNINGVERLENING

Met de door u uitgevoerde PB als bedoeld in artikel 2.8, lid 1, van de Wnb is de zekerheid verkregen dat met het uitvoeren van de aangevraagde activiteit, rekening houdend met de relevante instandhoudingsdoelstellingen en met inachtneming van de in de vergunning opgenomen voorschriften, waaronder mitigerende maatregelen, geen aantasting zal optreden van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Oosterschelde.

Op grond van het bovenstaande ben ik van mening dat de gevraagde vergunning, onder de opgenomen voorschriften en beperkingen, kan worden verleend.